

RAAD VAN ADVIES

JAAERVERSLAG

2014

JAARVERSLAG

RAAD VAN ADVIES ARUBA 2014

DE FLORA VAN ARUBA

De Arubaanse flora kent een grote verscheidenheid aan plantensoorten. Het meest fascinerende aspect van deze plantensoorten is hun vaardigheid om zich aan te passen en te overleven in een weerbarstige omgeving.

De felle zonnestralen, de krachtige windvlagen en de aanhoudende droogte zijn elementen van het Arubaanse klimaat waartegen deze planten iedere dag moeten vechten.

Ondanks deze omstandigheid hebben de planten geleerd om uiterst efficiënt om te gaan met de schaarse middelen die ze hebben. De beloning voor hun gevecht tegen de elementen is vooral na de regenperiode goed te zien. Niet alleen zijn deze planten in staat om te overleven, maar ze zijn tevens in staat om de mooiste en kleurrijkste bloemen en vruchten te produceren.

INHOUD

VOORWOORD	11
1. OPENBARE FINANCIËN VAN ARUBA	13
1. Naar een sterkere rol van de Raad van Advies ten aanzien van de openbare financiën	13
1.1 Toetsingscriteria Landsbegroting	14
1.2 Onderzoek naar de begroting 2014	15
1.3 Juridische beoordeling van het KB	16
1.4 Een bredere rol voor de Raad van Advies ten aanzien van de openbare financiën	18
1.5 Is een nieuw adviesorgaan nodig?	18
1.6 Tweede toetsing door de Raad als onafhankelijke begrotingsautoriteit	19
1.7 Tot slot	20
2. BEDRIJFSVOERING	23
2.1 Samenstelling van de Raad	23
2.2 Werkzaamheden van de Raad	24
2.3 Samenstelling van het wetenschappelijk bureau	25
2.4 Werkzaamheden van het wetenschappelijk bureau	26
3. ADVISERING	29
3.1 Instroom	29
3.2 Behandeling	29
3.3 Behandeltermijnen bij advisering	30
3.4 Dicta in 2014	31
3.5 Overzicht van ontwerpen ten aanzien waarvan in 2014 advies is uitgebracht	34
COLOFON	39

VOORWOORD

Het afgelopen verslagjaar kan worden beschouwd als een gedenkwaardig jaar. Bij wijze van een aanwijzing aan de Gouverneur is aan de regering van Aruba door de Koninkrijksregering opdracht gegeven om de begroting van 2014 aan te passen. Dat is voor Aruba een beproeving geweest, maar evenzo voor de Raad van Advies.

In het jaarverslag van 2013 hebben wij (overigens niet voor het eerst) aangegeven ons zorgen te maken over de openbare financiën. Wij hebben toen onder meer gesteld dat de voorgelegde conceptbegroting niet als realistisch kon worden beschouwd en dat het financieringstekort prohibitief was toegenomen. Ons jaarverslag en ons advies over de begroting 2014 zijn mede aanleiding geweest voor vorenbedoelde aanwijzing. In het themahoofdstuk van dit jaarverslag wordt hier nader op ingegaan.

Zonder de op zich hoogstaande polemiek - met name in de media - op te willen rakelen, acht ik het wenselijk het volgende met u te delen.

De Raden van Advies van de Caribische landen van het Koninkrijk en de Raad van State van Nederland hebben - evenals andere adviseurs van de regeringen en parlementen - binnen ons democratisch bestel een zeer belangrijke rol. De Raden adviseren de regering, de Staten, de wetgever en de ministers binnen de kring van hun bevoegdheden. Zij adviseren in het volle besef dat de verantwoordelijkheid voor wetgeving en beslissingen elders ligt, namelijk bij de wetgever en het bestuur.

De Raden zijn de adviseurs in hoogste en laatste instantie van de regeringen en de parlementen. Het is hun taak als adviseurs om op zo kritisch mogelijke wijze van advies te dienen, met als enige oogmerk de kwaliteitsverbetering van de aan hen voorgelegde ontwerpen wetgeving en van het openbaar bestuur, waaronder de openbare financiën. Met deze in de Staatsregelingen en de Grondwet verankerde taak dragen de Raden in eigen land bij aan de checks and balances die de democratie kenmerken.

In die rol kunnen de Raden nimmer worden beschouwd als tegenstanders, doch als kritische medestanders van de regeringen en parlementen.

Wij stellen onze adviezen steeds in bovenstaand licht op.

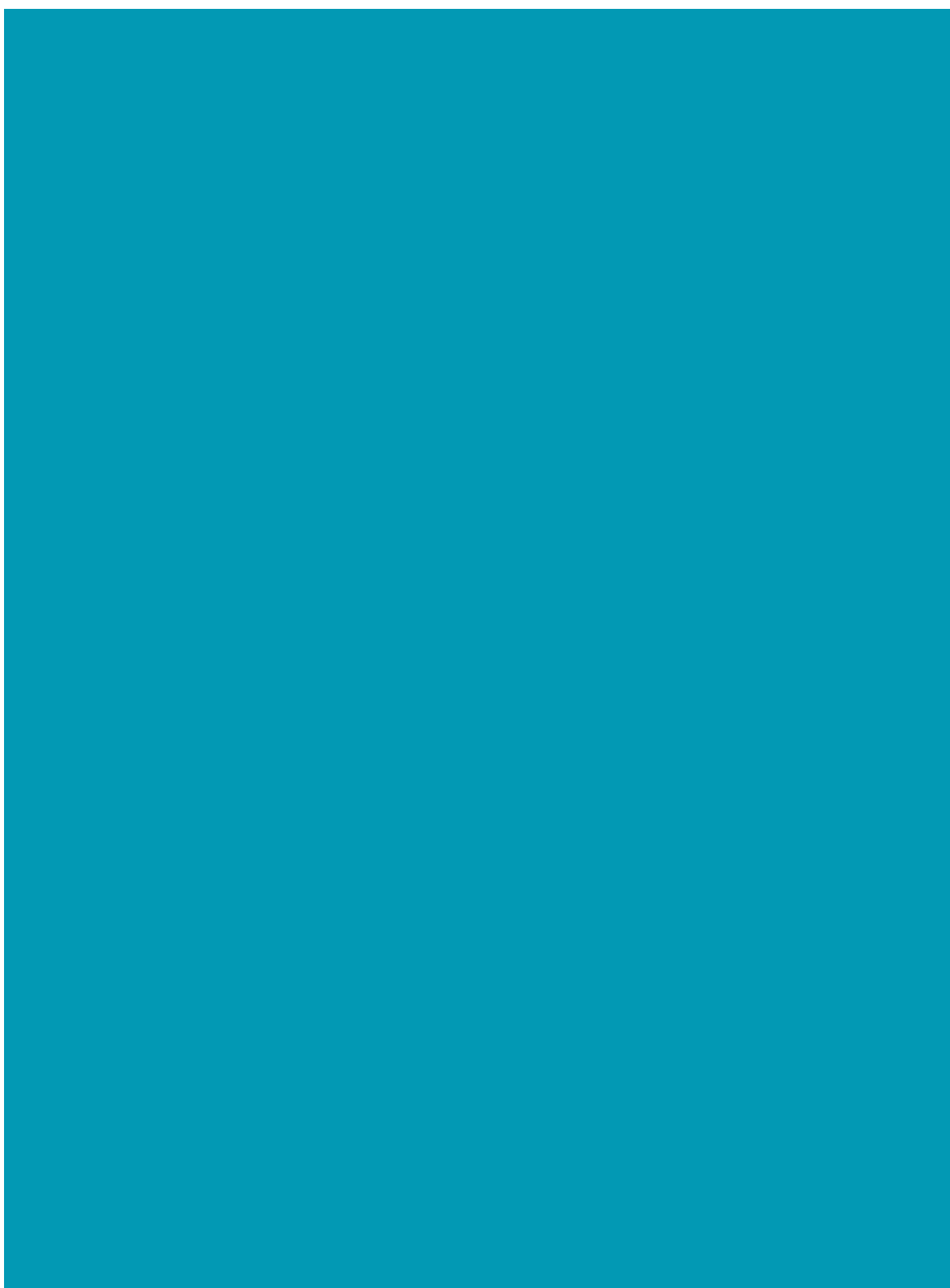
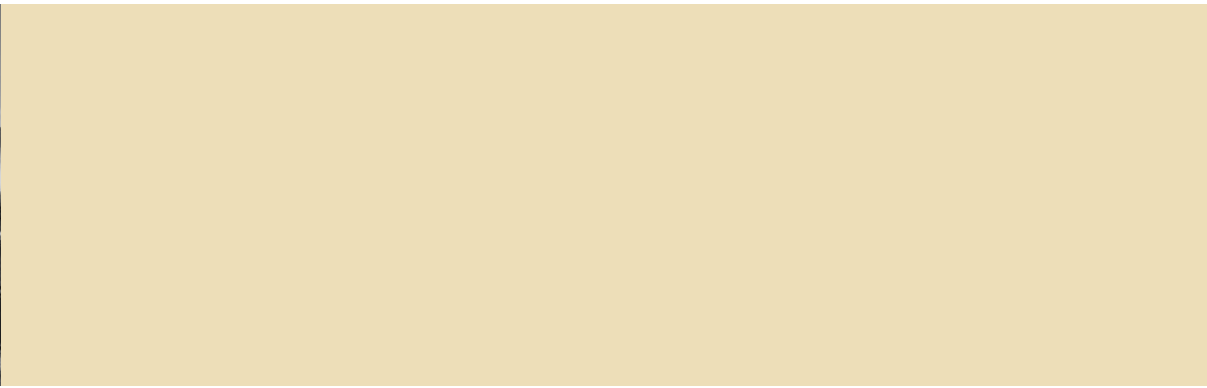
In het afgelopen jaar zijn er aanzienlijk minder wettelijke regelingen (aanzienlijk minder in vergelijking met bijvoorbeeld 2013) aan ons voorgelegd. U zult dat verderop in ons verslag uitgebreid en met vergelijkend materiaal uiteengezet krijgen. De dicta zijn echter zwaarder geweest dan in de vorige jaren.

Tenslotte zij vermeld dat in 2014 mr. A.J. Swaen met eervol ontslag is gegaan. Mr. Swaen is voor ons allen en zeker voor mij een zeer goede leermeester geweest. Wij zullen hem node missen. Hij is opgevolgd door mevrouw mr. M. G.M. Schwengle als lid en als voorzitter door ondergetekende.

Oranjestad, 31 maart 2015

F.M. d.l. S. Goedgedrag

OPENBARE FINANCIËN VAN ARUBA

1. NAAR EEN STERKERE ROL VAN DE RAAD VAN ADVIES TEN AANZIEN VAN DE OPENBARE FINANCIËN

De Raad van Advies heeft sinds enkele jaren zijn taakopvatting met betrekking tot de openbare financiën geïntensiveerd, hetgeen onder meer heeft geresulteerd in uitgebreide en kritische adviezen op de ontwerp-landsbegrotingen. Zo meldt de Raad in het jaarverslag over 2013: 'De adviezen die het meest in het oog springen hebben de openbare financiën als onderwerp. De wijze waarop met de overheidsfinanciën wordt omgegaan, is voor de Raad een aanhoudende bron van zorg.'¹

Ook in het verslagjaar heeft de Raad terzake kritische adviezen uitgebracht. Het oordeel van de Raad ten aanzien van de landsbegroting 2014² werd door de rijksministerraad gedeeld en vormde tezamen met het landenrapport van het IMF³ mede de basis voor een aanwijzing⁴ aan de Gouverneur tot het aanhouden van de vaststelling van de landsbegrotingen voor het dienstjaar 2014 en het doen van onderzoek naar de realiteit van de ramingen in de begrotingen en de meerjarige ontwikkeling van de overheidsfinanciën in Aruba. Naar aanleiding hiervan is de ontwerp-begroting 2014 gewijzigd en op 2 december 2014 vastgesteld.⁵

Hoewel Aruba door deze exercitie – weliswaar aan het einde van het begrotingsjaar – over een realistische begroting beschikte, zijn de verhoudingen tussen de rijksministerraad (Nederland) en de Arubaanse regering hierdoor op scherp gezet. Daarbij betreurt de Raad het dat de aanwijzing niet de juiste juridische grondslag had, waardoor het spanningsveld tussen de taak van de Gouverneur als Landsorgaan (welke taak ingevolge het Statuut voor het Koninkrijk prevaleert) en zijn taak als Koninkrijksorgaan duidelijk zichtbaar werd.

Evenmin zijn (uitsluitend) met een realistische begroting de duurzame overheidsfinanciën gegarandeerd. Voor de Raad is dit aanleiding om zich te beraden en voor te bereiden op een sterkere rol ten aanzien van de overheidsfinanciën. Dit betreft in de eerste plaats de reguliere advisering ten aanzien van ontwerp-landsbegrotingen en in de tweede plaats een mogelijke rol als Onafhankelijke Begrotingsautoriteit (OBA).

In dit hoofdstuk zal op deze onderdelen nader worden ingegaan.

1. Jaarverslag Raad van Advies Aruba 2013, p. 11. Vindplaats: www.rva.aw

2. Advies van 2 juni 2014, kenmerk RvA 71-14.

3. Advies van 2 juni 2014, kenmerk RvA 71-14. Vindplaats: www.rva.aw

4. KB van 11 juli 2014, Staatscourant 2014, 20467.

5. De landsbegroting 2014 alsook de wijziging hierop zijn vastgesteld op 2 december 2014 (AB 2014 no. 66 resp. 67).

“ De Raden zijn de adviseurs in hoogste en laatste instantie van de regeringen en de parlementen. Het is hun taak als adviseurs om op zo kritisch mogelijke wijze van advies te dienen, met als enige oogmerk de kwaliteitsverbetering van de aan hen voorgelegde ontwerpen wetgeving en van het openbaar bestuur, waaronder de openbare financiën. ”

1.1 TOETSINGSCRITERIA LANDSBEGROTING

De rol van de Raad van Advies ten aanzien van de openbare financiën bestaat in de eerste plaats uit toetsing van de ontwerp-Landsbegroting, in het kader van het constitutionele voorschrift dat de Raad over alle ontwerpen van landsverordeningen (waaronder de ontwerp-Landsbegroting) dient te worden gehoord.⁶ De Raad heeft een algemene adviserende taak en betreft bij zijn advisering over de landsbegroting alle gezichtspunten die voor de totstandkoming van deugdelijke financiële kaders relevant zijn.

Een landsverordening tot vaststelling van de Landsbegroting – dan wel een landsverordening die strekt tot het wijzigen van de Landsbegroting (ook wel: suppletoire begroting) - heeft een eigensoortig karakter. Dat blijkt ook uit de memorie van toelichting bij de Comptabiliteitsverordening 1989, waaruit kan worden afgeleid dat het machtigingskarakter van de landsverordening tot vaststelling van de begroting prevaleert:

‘Een landsverordening tot vaststellen van de begroting van het land is een landsverordening in formele zin en strekt niet tot het stellen van algemeen verbindende voorschriften. Het is een machtiging (vooraf) tot het doen van uitgaven voor de daarbij genoemde doelstellingen en tot het daarin genoemde bedrag. Het is geen landsverordening in materiële zin.’⁷

Deze omstandigheid heeft consequenties voor het door de Raad te hanteren toetsingskader ten aanzien van de ontwerp-Landsverordening tot vaststelling van de begroting van de ministeries van het Land.

Anders dan bij wetgeving in materiële zin vindt geen beleidsanalytische toetsing plaats. De formulering van de beleidsdoelstellingen voor het komende begrotingsjaar is een prerogatief van de regering, waarover tijdens de begrotingsbehandeling verantwoording wordt afgelegd aan de Staten. Wel toetst de Raad of de voorgenomen beleidsdoelstellingen op een juiste wijze worden gereflecteerd in de gepresenteerde ramingen. Daarnaast toetst de Raad of de financieel-economische premissen waarop de begroting steelt valide zijn.

De juridische toetsing daarentegen vindt in volle omvang plaats. De Raad toetst onder meer aan hogere regelgeving zoals de Staatsregeling en de CV 1989. Artikel V.12, lid 2, van de Staatsregeling van Aruba stelt dat de begroting jaarlijks in een of meer ontwerpen door de regering uiterlijk op de eerste september aan de Staten wordt aangeboden. De ratio van deze vastlegging in de Staatsregeling is dat de begrotingscyclus op de juiste wijze en tijdig wordt doorlopen, daarbij recht doende aan het budgetrecht van de Staten en het machtigingskarakter van de begroting. De Raad toetst of de begroting tijdig is aangeboden en zal, indien dit niet het geval is, wijzen op strijd met de Staatsregeling. Tevens zullen in dat geval indien mogelijk de gevolgen voor het begrotingsproces en de realiteitswaarde van de ramingen worden aangegeven.⁸

Uit de CV 1989 volgt dat een landsverordening tot vaststelling van de begroting een machtiging vooraf betreft en in werking treedt met ingang van 1 januari van het dienstjaar waarop de begroting betrekking heeft (artt. 2-4 CV 1989).

6. Artikel IV.1, eerste lid, onderdeel a, van de Staatsregeling van Aruba. De Raad oefent deze taak uit in de fase voor de totstandkoming van de Landsbegroting en heeft geen taak bij toezicht op de uitvoering van de begroting. Hiertoe is de Algemene Rekenkamer ingesteld.

7. MvT bij de Comptabiliteitsverordening 1989, p. 2-3.

8. In dit kader zij gewezen op het advies van de Raad dd. 30 maart 2011, kenmerk RvA 50-11, inzake de ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van de ministeries van het Land voor het dienstjaar 2011.

1.2 ONDERZOEK NAAR DE BEGROTING 2014

Het toetsingskader is voor het dienstjaar 2014 nog uitgebreid naar aanleiding van de afspraken die op het gebied van de openbare financiën zijn gemaakt. Bij zijn beoordeling heeft de Raad onder meer betrokken:

1. het Samenwerkingsprotocol Aruba-Nederland dd. 27 oktober 2011;
2. het Witte donderdag Protocol. Uitvoeringsprotocol dd. 28 maart 2013 ex besluit artikel IV-B van het samenwerkingsprotocol Aruba-Nederland;
3. het Balanced Budget Akkoord. Protocol inzake het begrotingsbeleid 2013-2017 van het Kabinet M. Eman II.

De Raad heeft naar aanleiding van zijn toetsing de regering in overweging gegeven de ontwerp-Landsbegroting 2014 niet aan de Staten aan te bieden, dan nadat met de bezwaren van de Raad rekening was gehouden. De bezwaren van de Raad waren van zwaarwegende - wetstechnische, comptabele en constitutionele - aard.⁹ De ontwerp-Landsbegroting 2014 is echter met voorbijgaan aan deze bezwaren door de regering aan de Staten aangeboden en is door dit college aangenomen.

De Gouverneur van Aruba heeft vervolgens de door de Staten goedgekeurde Landsbegroting 2014 niet willen vaststellen en heeft de ondertekening aangehouden. Zijdens het Kabinet van de Gouverneur is bericht dat er overeenstemming was bereikt tussen de voorzitter van de Rijksministerraad (RMR) en de minister-president van Aruba omtrent het instellen van een onderzoek naar de Landsbegroting 2014: 'Naar aanleiding van deze afspraken en in lijn hiermee, zal de Gouverneur op dit moment niet overgaan tot het vaststellen van de begroting.'¹⁰

In dit verband merkt de Raad op dat de aanhouding 'sec' van een beslissing door de Gouverneur of hij tot ondertekening van de landsbegroting zal overgaan geen instrument is dat een rechtsbasis heeft in het Reglement voor de Gouverneur van Aruba, dan wel in het (ongeschreven) staatsrecht.¹¹ Het besluit tot 'aanhouding' kan derhalve evenmin 'in het verlengde

van het Reglement van de Gouverneur worden genomen'.¹² Door van de 'aanhouding' niet onverwijld mededeling te doen aan de Koning, zoals artikel 21, Reglement imperatief voorschrijft, kon de Gouverneur ten aanzien van de Landsbegroting 2014 geen beroep meer op dit middel doen.¹³

Dat er overeenstemming was over een onderzoek, is door de minister-president van Aruba bevestigd: 'Op verzoek van Aruba en op grond van paragraaf 3 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, zal een gezamenlijk en vrijwillig onafhankelijk onderzoek worden verricht naar de mogelijke risico's in de ramingen van de begroting 2014 en de meerjarenraming. (...) Als referentie-kader worden hierbij de internationaal gehanteerde criteria van houdbare overheidsfinanciën gebruikt.'¹⁴

Ondanks deze overeenstemming besluit de RMR op 11 juli 2014 een aanwijzing te geven op grond van artikelen 15 en 21 van het Reglement voor de Gouverneur van Aruba (het Reglement). De aanwijzing is vastgelegd bij Koninklijk Besluit¹⁵ (KB) en houdt in dat de Gouverneur de door de Staten goedgekeurde Landsbegroting 2014 dient aan te houden en onderzoek verricht naar de realiteit van de ramingen in de begrotingen en de meerjarige ontwikkeling van de overheidsfinanciën van Aruba.¹⁶ Het onderzoek dient uit te monden in een rapport, waarmee 'de Arubaanse regering, de Gouverneur en de Rijksministerraad zich een beeld (kunnen) vormen van wat nodig is voor houdbare overheidsfinanciën, ook in 2015 en latere jaren.' Voorts is gesteld dat gegeven de reikwijdte en de benodigde expertise voor een dergelijk onderzoek het in de rede ligt dat de Gouverneur deskundigen inschakelt.¹⁷

In de toelichting op het KB staat dat de RMR in essentie het door de Raad geuite commentaar deelt.¹⁸ In het licht van het advies van het IMF¹⁹ is voorts de doorwerking van de begroting 2014 voor het meerjarig beeld de grootste zorg van de

9. Advies van 2 juni 2014, kenmerk RvA 71-14. Vindplaats: www.rva.aw

10. Vide het persbericht van het Kabinet van de Gouverneur, dd. 4 juli 2014, waarin is gesteld dat de Gouverneur hier op 3 juli 2014 van op de hoogte is gebracht.

11. De mogelijkheid tot het aanhouden van de bekrachtiging was geopperd door de minister van BZK bij schrijven van 28 mei 2014, kenmerk 2014-0000291278.

12. Persbericht van het Kabinet van de Gouverneur, dd. 4 juli 2014.

13. Met het aanhouden van wetgeving vanwege een landsbelang wordt bovendien een ongewenst precedent geschapen omdat zich dat niet verhoudt met de ministeriële verantwoordelijkheid

14. Brief minister-president van Aruba aan de minister-president en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, dd. 7 juli 2014, kenmerk MinAZ/14.1207.

15. KB op voordracht van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), van 11 juli 2014, nr. 2014001401. Vindplaats: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2014-20467.html>

16. Nota van toelichting bij het KB (NvT KB) van 11 juli 2014, nr. 2014001401, p. 6.

17. NvT KB, p. 6.

18. NvT KB, p. 5. Dit commentaar is neergelegd in het advies van 2 juni 2014, op de Landsbegroting 2014, kenmerk RvA 71-14. Vindplaats: www.rva.aw

19. IMF Country Report No 13/258, Kingdom of the Netherlands - Aruba, augustus 2013. Vindplaats: www.imf.org/external/pubs/cat/longres.aspx?sk=40869.0

Rijksministerraad: 'Bij het aanhoudend uitblijven van eventueel nader gebleken noodzakelijke additionele maatregelen voor de begroting 2014 en verdere jaren kan de situatie leiden tot een onherstelbare cumulatie van de financiële problematiek die binnen afzienbare tijd leidt tot een onhoudbare staatschuld.'²⁰

De onduidelijkheid over de realiteit van de ramingen in de door de Staten behandelde begrotingsstukken en de zorgen omtrent de houdbaarheid van de overheidsfinanciën zijn volgens het KB reden de Landsbegroting 2014 aan een onderzoek te onderwerpen alvorens de Gouverneur kon beslissen de begroting te bekrachtigen.²¹

Op verzoek van de Gouverneur van Aruba is het onderzoek naar de begroting 2014 verricht door het secretariaat van het College Financieel Toezicht

Curaçao en Sint Maarten (CFT).²² Het onderzoek was gericht op de realiteit van de ramingen in de begrotingen 2014 en de meerjarige doorwerking daarvan: 'Dit met het oog op een terugkeer naar een herstel van evenwicht op de begroting en beheersing van de staatschuld en overheidsfinanciën op langere termijn. Het uitblijven van financiële effecten van cruciale maatregelen kan, afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek, tot een onherstelbare cumulatie van de financiële problematiek leiden met gevolgen voor 2014 en volgende jaren en Aruba doen afsterven op een onhoudbare staatschuld.'²³ Het eindrapport is op 12 september 2014 uitgebracht,²⁴ en had als conclusie dat de landsbegroting 2014 niet realistisch was en dat deze gewijzigd diende te worden. Dit is geschied, waarna de Landsbegroting 2014 op 2 december 2014 is vastgesteld.²⁵

1.3 JURIDISCHE BEOORDELING VAN HET KB

De Raad van Advies heeft zich ten principale uitgesproken over de rechtskracht en afdwingbaarheid van het KB.²⁶ Hoewel, zoals in de inleiding al is gesteld, Aruba door deze exercitie - weliswaar aan het einde van het begrotingsjaar - over een realistische begroting beschikte, zijn de verhoudingen tussen de rijksministerraad (Nederland) en de Arubaanse regering hierdoor op scherp gezet. Daarbij betreft de Raad het dat de aanwijzing niet de juiste juridische grondslag heeft. Een van de consequenties daarvan is geweest dat het spanningsveld tussen de taak van de Gouverneur als Landsorgaan (welke taak ingevolge het Statuut voor het Koninkrijk prevaleert) en zijn taak als Koninkrijksorgaan duidelijk zichtbaar werd. Het is voor de beoordeling van de gang van zaken van belang

dat tussen de beide verantwoordelijkheden van de Gouverneur een scherp onderscheid wordt gemaakt. De rol van de Gouverneur in het wetgevingsproces is neergelegd in artikel 2 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, het Reglement voor de Gouverneur van Aruba en de Staatsregeling van Aruba.

Ingevolge artikel 2 van het Statuut en artikel II.1 van de Staatsregeling is de Koning het hoofd van de Arubaanse regering en wordt hij vertegenwoordigd door de Gouverneur van Aruba. Dit houdt in dat de Gouverneur in de eerste plaats een landsorgaan is. Ook in het wetgevingsproces treedt de Gouverneur op als landsorgaan. Artikel II.7 van de Staatsregeling schrijft voor dat landsverordeningen door de Gouverneur

20. NvT KB, p.5.

21. NvT KB, p.5.

22. De minister van BZK stelt in zijn schrijven van 8 juli 2014 (kenmerk 2014-0000365887) dat al op 3 juli tussen de landen was afgesproken dat het secretariaat CFT dit onderzoek zou uitvoeren.

23. Nota van toelichting bij het KB van 11 juli 2014, nr. 2014001401, p. 6.

24. Vindplaats eindrapport:

25. www.cft.cw/downloads/Rapportages/Aruba/cft_201400140_secretariaatsrapport_onderzoek_begroting_2014_aruba.pdf

26. De landsbegroting 2014 alsook de wijziging hierop zijn vastgesteld op 2 december 2014 (AB 2014 no. 66 resp. 67).

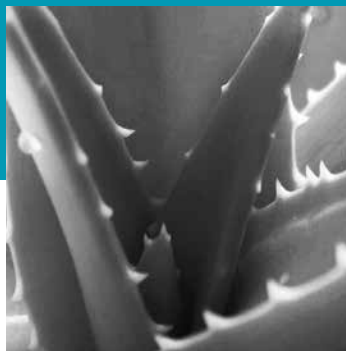
en een of meer ministers worden ondertekend. Hoewel de Gouverneur hierbij optreedt als vertegenwoordiger van de Koning,²⁷ ondertekent hij landsverordeningen als landsorganen onderministeriële verantwoordelijkheid. Evenals de Koning is de Gouverneur onschendbaar en derhalve niet zelfstandig verantwoording verschuldigd aan de Staten.

Pas indien de Gouverneur een landsverordening niet vaststelt, treedt hij op als koninkrijksorgaan.²⁸ Indien de landsregering een wetsontwerp tot stand wil brengen dat indruist tegen het algemeen belang van het Koninkrijk bestaat er ruimte voor het geven van enige aanwijzing, dan wel optreden van de Gouverneur, zoals beschreven in artikel 21 van het Reglement voor de Gouverneur. Daarbij stelt de Raad ten principale dat de aanwijzing is gericht aan één onderdeel van de regering (bestaande uit Gouverneur en kabinet tezamen) en dat het in dit stadium – waar uitsluitend nog sprake is van landsbelang en landsverantwoordelijkheid – het onwenselijk is de regering als het ware uit elkaar te trekken. Dit druist bovendien in tegen de ministeriële verantwoordelijkheid, omdat de Arubaanse ministers geen verantwoordelijkheid kunnen dragen voor het optreden van de Gouverneur in deze.

Het KB is gebaseerd op de artikelen 15 en 21 van het reglement voor de Gouverneur. De Tweede

afdeling van het Reglement, waarin beide artikelen zijn opgenomen, luidt: 'De bevoegdheden van de Gouverneur als orgaan van het Koninkrijk' en heeft derhalve betrekking op de bevoegdheden van de Gouverneur in zijn hoedanigheid als koninkrijksorgaan. De Gouverneur stelt een landsverordening ingevolge artikel 21 Reglement niet vast indien hij die in strijd acht met het Statuut, een internationale regeling, een rijkswet of een algemene maatregel van rijksbestuur, dan wel met belangen, waarvan de verzorging of waarborging aangelegenheid van het Koninkrijk is. Van een dergelijke situatie was echter (nog) geen sprake. Hiervan getuigt niet alleen het persbericht van de Gouverneur van 4 juli 2014,²⁹ maar ook het KB zelve, nu dit niet is gestoeld op het Statuut en er geen koninkrijksaangelegenheid aan ten grondslag ligt.³⁰ Het KB kon derhalve geen zelfstandige betekenis toekomen, noch kon de uitvoering daarvan worden opgedragen dan wel afgedwongen.

Omdat het KB geen betrekking heeft op een koninkrijksaangelegenheid en de uitvoering daarvan niet kon worden afgedwongen, was artikel 25, eerste lid, onderdeel c, Reglement niet van toepassing. Het KB laat de bevoegdheden en de verplichtingen van de Gouverneur als landsorgaan onverlet. De bevoegdheid te beslissen over al dan niet vaststelling van de landsbegroting lag en blijft derhalve volledig bij de Gouverneur.

27. Zie de toelichting op Artikel II.7 van de Staatsregeling.

28. Zie ook NvT bij het KB, p. 1

29. In het persbericht van het Kabinet van de Gouverneur, dd. 4 juli 2014 is gesteld: 'Het gemeenschappelijk besluit om een onderzoek te laten doen naar de Landsbegroting is een aanleiding om aan te nemen dat er reden zou kunnen zijn om met toepassing van genoemd artikel 21 de landsbegroting niet vast te stellen.'

30. Weliswaar rept de NvT van artikel 43 van het Statuut, doch, het zij herhaald: het KB zelve is niet op artikel 43 gestoeld.

1.4 EEN BREDERE ROL VOOR DE RAAD VAN ADVIES TEN AANZIEN VAN DE OPENBARE FINANCIËN

De Raad is van mening dat hij - naar analogie van de Raad van State - aan de kwaliteit van de landsbegrotingen kan bijdragen door zijn taak uit te breiden en door in de hoedanigheid van onafhankelijke begrotingsautoriteit een tweede toetsing uit te oefenen, nadat de begroting door de Staten is behandeld. Een dergelijke taakuitbreiding maakt de instelling van een aparte toezichtautoriteit, ofwel: fiscal council, in de fase van de totstandkoming van de landsbegroting overbodig. Hiermee wordt enerzijds tegemoetgekomen aan de kleinschaligheid van Aruba en de beperkte capaciteit, en anderzijds aan de wens om in de fase van de totstandkoming van de begroting een onafhankelijk oordeel te krijgen over de kwaliteit, realiteit en haalbaarheid van de Landsbegroting en het financiële beleid.

De totstandkoming van de begroting 2014 en de wijziging daarvan, heeft bij de Raad tot de conclusie geleid dat zijn advies inzake de begroting dient te worden opgevat als een oordeel.

Om te komen tot een oordeel kijkt de Raad niet alleen naar de desbetreffende begroting, maar ook naar de doorwerking van de uitgaven op de langere termijn en de ontwikkeling van de openbare financiën. De meerjarencijfers stellen de Raad in staat om te bezien hoe het voorgenomen financiële beleid zich zal ontwikkelen. Die cijfers vormen de norm waaraan de Raad van Advies kan afmeten of sprake is van overschrijdingen en tot welk niveau bezuinigd kan worden. Als, gelet op de meerjarencijfers, de Raad tot het oordeel komt dat het voorgenomen beleid om tot houdbare overheidsfinanciën te komen niet kan worden bereikt, kan de Gouverneur het advies gebruiken als onderbouwing om te besluiten of zich een situatie als bedoeld in artikel 21 Reglement van de Gouverneur van Aruba voordoet.

De Raad is als hoogste en laatste adviesorgaan van de regering - en derhalve van de constitutionele Gouverneur (bij de uitoefening van zijn Landstaak³¹) - het orgaan dat hem hiervoor ten dienste staat.

In verband hiermee kan de Gouverneur - indien aan een zwaarwegend oordeel van de Raad niet of niet genoegzaam gevolg is gegeven door de regering dan wel door de Staten van Aruba - bij de uitoefening van zijn taak als Landsorgaan besluiten of hij als Koninkrijksorgaan onverwijld de Koning dient te verwittigen dat er sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 21 Reglement van de Gouverneur.

1.5 IS EEN NIEUW ADVIESORGAAN NODIG?

In het Witte Donderdag-Protocol is overeengekomen dat het toezicht op de naleving van de constitutionele begrotingsregels en van het begrotingsbeleid door een vast college van advies (ex Artikel IV.9, Staatsregeling) zal dienen te geschieden. Dit toezicht wordt door de regering gezien als aanvulling op de taken van de constitutionele instituten als de Centrale Bank van Aruba, de Algemene Rekenkamer en de Raad van Advies. In het preadvies Report of the Advisory Committee on Balanced Budget Rule for Aruba wordt voorgesteld om hiertoe een Fiscal Council of Aruba in te stellen.

De Raad van Advies heeft al in 2013 gesteld³² de noodzaak en het nut van een nieuw adviesorgaan te betwijfelen. Immers, de voorgestelde Fiscal Council of Aruba zou volgens het preadvies moeten opereren binnen de totstandkomingsfase van de begroting. Binnen die fase heeft de Raad van Advies al de grondwettelijke taak een rechtsmatigheids- en doelmatigheidstoets te verrichten.

Voorts is het de vraag of het doenlijk is om een voor Aruba goed werkend economisch model te bouwen en te onderhouden. Alhoewel de Arubaanse economie in principe overzichtelijker is dan die van grote landen,

31. De Gouverneur is in deze hoedanigheid het hoofd van de regering.

32. Naar aanleiding van het Report of the Advisory Committee on Budget Rule for Aruba van 4 april 2013 is door de Raad van Advies een discussienota opgesteld (Memorandum van 8 mei 2013). Vide hierover het thema in het Jaarverslag 2013 www.rva.aw.

blijft het bouwen en onderhouden van een goed macro-economisch model een zeer veelomvattende taak. Reden waarom ook wordt voorgesteld om de begroting op te stellen zonder rekening te houden met economische prognoses (Keep it simple).

De toetsing of het berekende tekort voldoet aan de normen is een toetsing die de Raad van Advies al doet op basis van de thans door de regering gehanteerde normen.

Het nieuwe adviescollege zal in de fase van de totstandkoming van de Landsbegroting dezelfde uitvoeringsproblemen kennen als de Raad van Advies, indien de kwaliteit van de concept-begroting niet

wordt verbeterd. Hiertoe bieden het protocol en het preadvies geen oplossingen. Omdat het nieuwe adviescollege -zoals in het preadvies is voorgesteld- daarenboven geen sancties kan opleggen, is er evenmin sprake van een effectieve toezichtstaak. Een nieuw adviescollege - zoals voorgesteld in het protocol en in het preadvies - heeft daarmee binnen de fase tot de totstandkoming en inwerkingtreding van de begroting geen meerwaarde.

In plaats van een nieuw adviescollege in de fase van de totstandkoming van de Landsbegroting is naar de opvatting van de Raad juist een orgaan nodig dat effectief toezicht gaat houden op de daadwerkelijke uitvoering van de goedgekeurde begroting.

1.6 TWEEDE TOETSING DOOR DE RAAD ALS ONAFHANKELIJKE BEGROTINGSAUTORITEIT

In Curaçao en Sint Maarten toetst - nadat de Staten de begroting hebben vastgesteld - het College Financieel Toezicht of de desbetreffende landsbegrotingen aan de wettelijk vastgelegde normen voldoet.

Een dergelijke toetsing is in Aruba niet mogelijk, omdat de Rijkswet financieel toezicht niet geldig is voor Aruba. De voorkeur zou verdienen een eindversie van de ontwerp landsbegroting te toetsen op het al dan niet voldoen aan begrotingsnormen voordat deze bij de Staten in (eind)stemming wordt gebracht.

De Raad is in dit verband van mening dat hij - naar analogie van de Raad van State - aan de kwaliteit van de landsbegrotingen kan bijdragen door zijn taak uit te breiden en door in de hoedanigheid van onafhankelijke begrotingsautoriteit een tweede toetsing uit te oefenen, nadat de begroting door de Staten is behandeld:

- de Raad toetst of het eindproduct voldoet aan afgesproken normen (in het Witte Donderdag protocol hebben de regeringen van Aruba en Nederland hieromtrent afspraken gemaakt) en geeft een oordeel;
- voldoet het ontwerp niet, dan kan de regering het aanpassen aan de normen. De Raad kan daartoe aanwijzingen geven;
- past de regering het ontwerp niet conform aan, dan hebben de recente ontwikkelingen aangegeven dat de Gouverneur een taak c.q. sanctiemogelijkheid heeft;
- de Raad zou bij deze 2e toetsing ondersteund kunnen worden door het secretariaat van het CFT;

- deze toetsing zou al bij de begroting 2015 kunnen geschieden. Volgens de Arubaanse wetgeving kunnen regering en Staten de Raad op elk moment advies vragen en de Raad kan vooruitlopend op wettelijke vastlegging toetsen aan normen die de regeringen zijn overeengekomen;
- de adviezen van de Raad - en derhalve de bevindingen die samen met het CFT zijn gedaan - worden openbaar;
- er hoeft geen nieuw orgaan (fiscal council) te worden opgericht; binnen een kleine samenleving zou dit op praktische problemen stuiten. Daarnaast moet aan de noodzaak worden getwijfeld als het werk van de council door de Raad wordt overgedaan, welke Raad als hoogste en laatste adviseur zijn eigen onderzoek doet;
- de Raad van Advies is in staat en bereid deze taak uit te oefenen en geniet ook zijdens de RMR in deze gezag (vide de toelichting op het KB van 11 juli 2011);
- in aansluiting op deze taak komt het de Raad voor dat in het vervolg ook weer de geldleningsovereenkomsten aan hem ter advisering worden voorgelegd, ter beoordeling van de financieringsbehoefte en de doelmatigheid en rechtmatigheid van de voorwaarden.

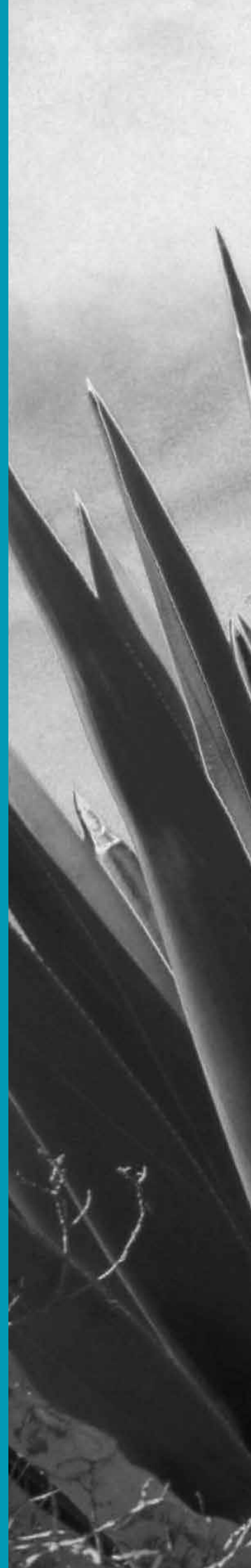
Zoals uit het bovenstaande blijkt kan vooruitlopend op wettelijke vastlegging en formalisering al direct met deze taak worden begonnen, indien partijen het daarmee eens zijn.

De inbreng van het CFT kan zo via de eigen organen worden ingebracht: hetgeen uiteindelijk ook de bedoeling was bij de landen die onder de Rijkswet FT vallen.

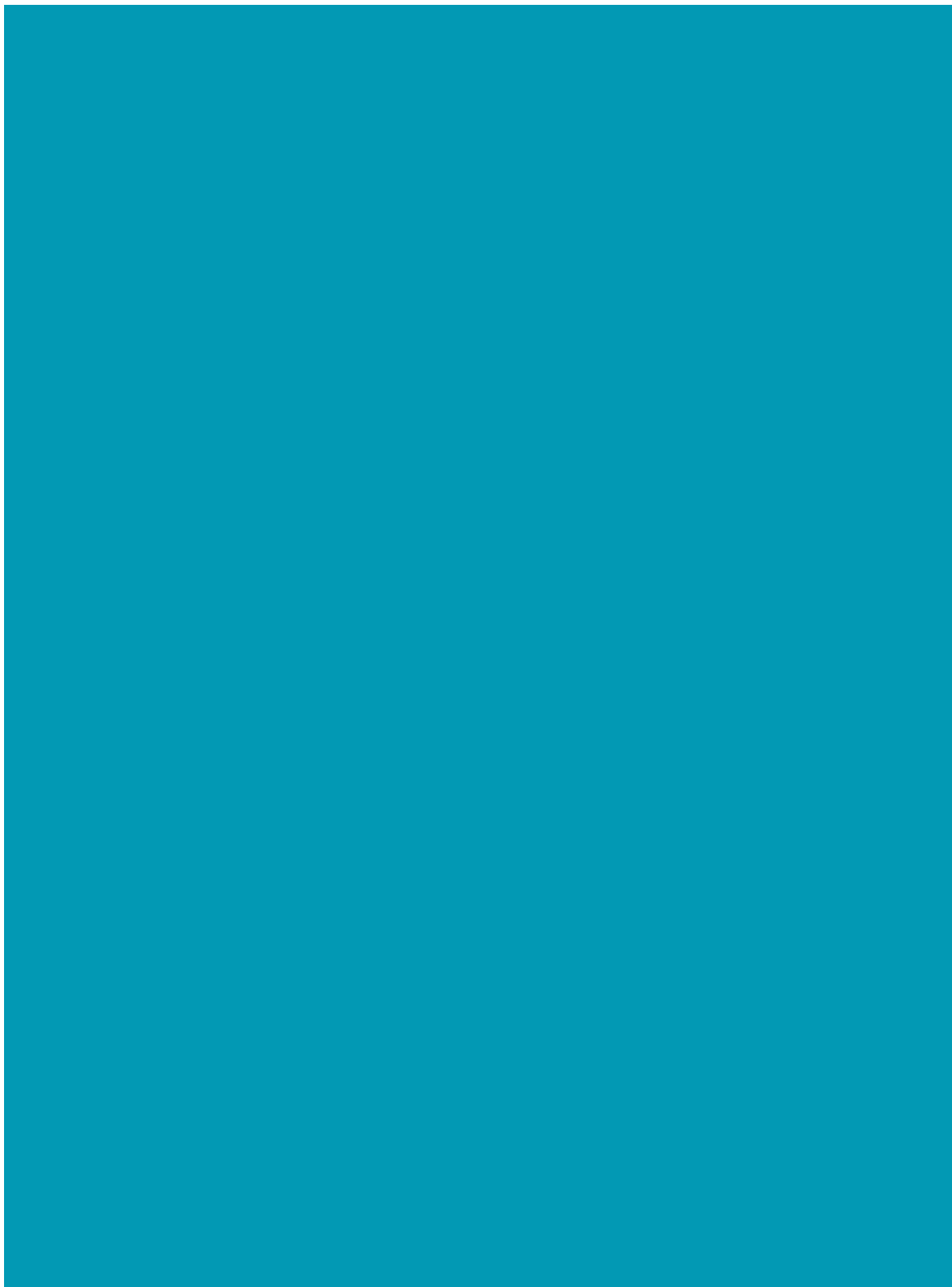
1.7 TOT SLOT

De Raad ziet zijn constitutionele taak in het traject van de totstandkoming van de begroting en wil door middel van zijn toetsing bijdragen aan de totstandkoming van een realistische begroting. Dit is echter niet voldoende om te komen tot duurzame overheidsfinanciën, net zo min als dat het (uitsluitend) constitutioneel verankeren van een *Balanced Budget Rule* en het instellen van een nieuw adviesorgaan dat zullen zijn. Het IMF stelde in 2013 reeds: 'Staff and the authorities agreed that prior to the adoption of any fiscal rule, budgetary and fiscal monitoring infrastructure would need to be substantially improved: a timely budget preparation, multi-year planning, and regular submission of budgetary executions to the parliament. Currently, these deficiencies in the budgetary process hinder effective fiscal monitoring and planning.'³³

33. IMF Country Report No. 13/258, p. 10-11.

BEDRIJFSVOERING

2.1 SAMENSTELLING VAN DE RAAD

In het afgelopen verslagjaar heeft de Raad afscheid genomen van zijn voorzitter, de heer mr. A.J. (Arie) Swaen. Mr. Swaen werd op 21 maart 2007 als raadslid benoemd en heeft op 2 augustus 2009 het voorzitterschap van de Raad op zich genomen. Op 21 maart 2014 werd aan mr. Swaen eervol ontslag verleend wegens het vervullen van zijn maximale ambtstermijn van zeven jaar. Het voorzitterschap van de Raad werd toen overgenomen door de heer mr. F.M. d.l. S. (Frits) Goedgedrag, die sinds 2013 raadslid en plaatsvervangend voorzitter was.

De ontstane vacature werd per 21 maart 2014 vervuld met de komst van mr. M.G.M. (Mildred) Schwengle (raadslid met een juridisch profiel). Mr. Schwengle is een bekende advocaat in Aruba, beschikt over twintig jaar ervaring en is met name gespecialiseerd op het gebied van vennootschapsrecht en ondernemingsrecht.

Ter afscheid van de oud-voorzitter hebben de Staten van Aruba een plechtige bijeenkomst gehouden op 14 april 2014 en op eervolle wijze afscheid genomen van mr. Swaen en welkom geheten aan mr. Goedgedrag. Bij deze gelegenheid was de voltallige Raad aanwezig in de Staten en zowel mr. Swaen als mr. Goedgedrag hebben het woord gevoerd.

De Gouverneur van Aruba heeft ter gelegenheid van het afscheid van mr. Swaen een diner aangeboden, waar de voltallige Raad bij aanwezig was.

De samenstelling van de Raad bestond op 31 december 2014 uit de voorzitter mr. F.M. d.l. S. Goedgedrag, en de leden drs. C. (Rik) Timmer, mr. D.G. (David) Kock, drs. M.M. (Marion) Agunbero en mr. M.G.M. (Mildred) Schwengle.

Op de website www.rva.aw staan de curricula vitae van de leden vermeld, alsmede de kwalificaties voor leden met een juridisch dan wel financieel profiel.

“ De rol van de Raad van Advies ten aanzien van de openbare financiën bestaat in de eerste plaats uit toetsing van de ontwerp-Landsbegroting, in het kader van het constitutionele voorschrift dat de Raad over alle ontwerpen van landsverordeningen (waaronder de ontwerp-Landsbegroting) dient te worden gehoord. ”

2.2 WERKZAAMHEDEN VAN DE RAAD

In het verslagjaar 2014 is de Raad 25 keer in reguliere vergadering bijeen geweest. Deze vergaderingen vinden meestal een keer per week op woensdag plaats. Tijdens deze vergaderingen zijn 35 adviezen tot stand gekomen.

Naast de taak van adviseur van de Regering en de Staten van Aruba verricht de Raad andere werkzaamheden op het gebied van advisering en wetgeving. Tevens onderhoudt de Raad contacten met instanties en andere Hoge Colleges van Staat, zowel in Aruba als in het Koninkrijk. De werkzaamheden in het kader van de advisering door de Raad komen uitvoering aan de orde in hoofdstuk 4. Enkele van de overige werkzaamheden van de Raad in 2014 worden hierna kort beschreven.

CONSULTATIES

In het afgelopen verslagjaar heeft de Raad consultaties gehad met de Gouverneur en met de Voorzitter van de Staten. De voorzitter en de secretaris vertegenwoordigen de Raad bij deze consultaties, die een vertrouwelijk karakter hebben.

VASTSTELLING BELEID TERZAKE DE BEHANDELTERMIJNEN VOOR DE ADVISERING

De Raad heeft in januari 2014 het bestaande beleid terzake de behandeltermijnen voor de advisering vastgesteld en ter kennis gebracht aan verschillende instanties. Dit beleid houdt in dat voor eenvoudige ontwerpen (categorie A) een behandeltermijn van een maand in acht wordt genomen, voor ontwerpen van gemiddelde complexiteit (categorie B) een

behandeltermijn van twee maanden en voor gecompliceerde ontwerpen (categorie C) een behandeltermijn van drie maanden. De Raad heeft zich bij de vaststelling van deze termijnen laten leiden door hetgeen usance is bij de Raad van State en de Caribische Raden van Advies, alsmede door de eigen ervaring met betrekking tot het uitbrengen van adviezen.

TRAJECT WAARBORGING ONAFHANKELIJK FUNCTIONEREN HOGE COLLEGES VAN STAAT

De Raad heeft met de Voorzitter van de Staten van gedachten gewisseld over het traject 'Versterking van de Hoge Colleges van Staat.' In het kader hiervan heeft het Kabinet van de Gouverneur van Aruba aangegeven de leiding te zullen nemen in dit traject. In dit verslagjaar is helaas geen voortgang geboekt op dit gebied.

KENNISMAKINGSBEZOEK NIEUWE VOORZITTER

Mr. Goedgedrag heeft in zijn nieuwe hoedanigheid als voorzitter van de Raad van Advies in april 2014 een kennismakingsbezoek afgelegd aan een groot aantal Nederlandse en Koninkrijksinstanties, waaronder de voorzitters van de Eerste Kamer en de Tweede Kamer, de vice-president van de Raad van State, de president van de Hoge Raad, de voorzitter van de Algemene Rekenkamer en functionarissen van het Ministerie van Algemene Zaken en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Mr. Goedgedrag was bij deze bezoeken vergezeld van de secretaris Raad van Advies.

BESPREKING MET HET COLLEGE FINANCIËEL TOEZICHT VAN CURAÇAO EN SINT MAARTEN

Naar aanleiding van de ontstane problemen met betrekking tot de ontwerp-begroting 2014 heeft de Raad een bespreking gehad met de secretaris en vertegenwoordigers van het Secretariaat van het College Financieel toezicht van Curaçao en Sint Maarten.

KENNISMAKING MET DE NIEUWE MINISTER VAN FINANCIËN EN OVERHEIDSORGANISATIE

De nieuwe Minister van Financiën en Overheidsorganisatie, mr. A.R. Bermudez, is voor een kennis-makingsbezoek bij de Raad gekomen en heeft hierbij zijn plannen voor 2015 gepresenteerd. De Raad heeft met instemming kennisgenomen dat Minister Bermudez het principe onderschrijft dat de Hoge Colleges van Staat een eigen personeelsbeleid en -beheer dienen te hebben. Naar aanleiding hiervan zijn de documenten die betrekking hebben op de verzelfstandiging en versterking van de Raad van Advies op 22 oktober 2014 aan de minister aangeboden. De betreffende documenten waren reeds in 2013 via de Gouverneur aan de regering aangeboden doch zijn vooralsnog zonder enig resultaat of gevolg gebleven.

CARIBISCH RADENOVERLEG

Het Caribisch Radenoverleg werd op 24 oktober 2014 gehouden te Curaçao. De deelnemers bij dit overleg waren de Raden van Advies van Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Het onderwerp dat de Raad bij dit overleg heeft ingebracht was 'De toetsing van koninkrijksaspecten in het kader van de advisering op de landsbegroting.' Het thema dat door de Raad van Advies Sint Maarten gepresenteerd werd luidde 'De rol van de Raad van Advies bij de evaluatie van de nieuwe staatsrechtelijke structuur van Curaçao en Sint Maarten.' De Raad van Advies Curaçao had de 'Positie van de adviesraden bij het aangaan van samenwerkingsregelingen en bij het vaststellen van eenvormige landsverordeningen' als thema ingebracht.

WERKBEZOEK SECRETARIS IN NEDERLAND

De secretaris heeft van 6 tot en met 26 november 2014 een werkbezoek gebracht in Nederland. De secretaris heeft tijdens dit werkbezoek besprekingen gehad met de secretaris van de Raad van State en met vertegenwoordigers van het Ministerie van Algemene Zaken en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

2.3 SAMENSTELLING VAN HET WETENSCHAPPELIJK BUREAU

Het wetenschappelijk bureau stond in 2014 onder leiding van de secretaris mr. dr. H.A. van der Wal BA en de adjunct-secretaris mr. A. Braamskamp. De overige bezetting van het wetenschappelijk bureau bestond op 31 december 2014 uit: mr. drs. Q.D. Abath (beleidsmedewerker), mw. mr. V.M.G. Beaujon-van der Biezen BA (hoofd bedrijfsvoering) en mw. J.T.A. Laclé-Thiel (bureaumanager). Per 31 december kende het wetenschappelijk bureau nog vijf vacatures, waarvan er in 2015 twee zullen worden vervuld.

BENOEMING HOOFD BEDRIJFSVOERING

Mevrouw mr. V.M.G. Beaujon-van der Biezen is per februari 2014 benoemd als hoofd bedrijfsvoering bij het wetenschappelijk bureau. Mr. Beaujon-van der Biezen heeft eerder de functie van senior beleidsmedewerker

bij het wetenschappelijk bureau bekleed. Tevens zij vermeld dat mr. V.M.G. Beaujon-van der Biezen op 18 september 2014 het heuglijk feit heeft herdacht dat zij 25 jaar geleden in dienst van het Land was getreden.

WERVING VAN TWEE NIEUWE BELEIDSMEDEWERKERS

Het wetenschappelijk bureau kampte in dit verslagjaar nog steeds met een tekort aan beleidsmedewerkers. In 2015 zal deze situatie veranderen, aangezien in het verslagjaar 2014 twee nieuwe beleidsmedewerkers zijn geworven.

PERSONELSAANGELEGENHEDEN: EEN CONSTANTE BRON VAN ZORG

Alhoewel in dit verslagjaar twee nieuwe beleidsmedewerkers zijn geworven, blijft het een zorg van de Raad dat hij met betrekking tot personeelsaangelegenheden in een afhankelijke positie verkeert ten opzichte van de regering. Deze gang van zaken baart de Raad zorgen, aangezien het gebrek aan voortvarendheid een negatief effect kan hebben op de motivatie van de medewerkers. De secretaris heeft deze precare situatie onder de aandacht gebracht van de Minister van Financiën en Overheidsorganisatie, die naar aanleiding hiervan zijn medewerking heeft toegezegd om de personeelsaangelegenheden van het wetenschappelijk bureau zo snel mogelijk te adresseren en af te handelen.

2.4 WERKZAAMHEDEN VAN HET WETENSCHAPPELIJK BUREAU

Hierna volgt een korte beschrijving van de meest relevante werkzaamheden van het wetenschappelijk bureau die naast de ondersteunende werkzaamheden aan de Raad hebben plaatsgevonden in 2014.

WETGEVINGSOVERLEG

De secretaris en adjunct-secretaris hebben deelgenomen aan het wetgevingsoverleg die om de zes weken bij het wetenschappelijk bureau wordt gehouden. Dit overleg heeft als doel de verbetering van de wetgevingsprocedure, de verhoging van de kwaliteit van wetgeving en de verschaffing van achtergrondinformatie bij de verschillende wetsontwerpen.

BEGELEIDING STAGIAIR RECHTENFACULTEIT UNIVERSITEIT VAN ARUBA

Mevrouw A.W. op de Weegh-Kort, student in de masterfase van de opleiding Arubaans recht aan de Universiteit van Aruba, heeft in het kader van haar studie van 19 mei tot 21 juni 2014 een meeloopstage gedaan bij het wetenschappelijk bureau van de Raad.

Als onderdeel van deze stage is mevrouw op de Weegh-Kort actief betrokken geweest bij de behandeling van een tweetal ontwerpen ten einde inzicht te krijgen in de toetsingswijze van de Raad. Mevrouw Op de Weegh-Kort heeft in het kader van de behandeling van de ontwerp-Landsbegroting 2014 bovendien een substantiële bijdrage mogen leveren aan het vergelijkingsonderzoek naar de personeelskosten van de overheid in Aruba en Curaçao.

CONTACT MET HET COLLEGE FINANCIËEL TOEZICHT CURAÇAO EN SINT MAARTEN

Het wetenschappelijk bureau heeft naar aanleiding van de gevoelige ontwikkelingen rondom de ontwerp-Landsbegroting 2014 meerdere malen contact gehad met het secretariaat van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten. Tijdens de besprekingen met het secretariaat werd voornamelijk van gedachten gewisseld over het realiteitsgehalte van de in de ontwerp-Landsbegroting 2014 en de ontwerp-suppletore Landsbegroting 2014 opgenomen ramingen en de implicaties van het voorgenomen beleid van de regering.

PROCEDURE VOOR EEN NIEUWE LANDSVERORDENING RAAD VAN ADVIES

Op 25 september 2014 heeft een werkbepreking plaatsgevonden met de Directie Wetgeving en Juridische Zaken (DWJZ) terzake de in september 2013 ingediende proeve voor een nieuwe Landsverordening Raad van Advies. In dit verslagjaar is tijdens de DWJZ helaas geen aangepaste ontwerp tot stand gekomen.

SAMENWERKING MET DE ALGEMENE REKENKAMER VAN ARUBA

De Algemene Rekenkamer van Aruba heeft de medewerking van het wetenschappelijk bureau verzocht teneinde de mogelijkheid te bezien om het juridische gehalte van de jaarrekeningen van het Land te verhogen. Deze samenwerking is in dit verslagjaar van start gegaan en wordt in 2015 voortgezet.

WORKSHOP SANCTIES EN SANCTIESTELSLS TE CURAÇAO

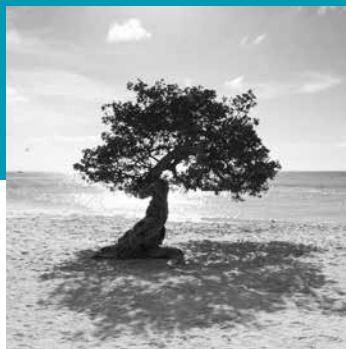
Drie medewerkers van het wetenschappelijk bureau hebben van 18 tot en met 20 november 2014 in Curaçao deelgenomen aan de workshop 'Sancties en Sanctiestelsels'. De workshop werd verzorgd door de Raad van Advies Curaçao en de Raad van State. In de workshop kwamen de verschillende handhavingstelsels, de verschillende type (herstel)sancties en implicaties van deze sancties in de praktijk uitvoerig aan bod. Er werd hierbij ook stilgestaan bij het in Nederland relatief nieuw fenomeen, de 'strafbeschikking', en in hoeverre dit fenomeen van meerwaarde kan zijn in de overige landen van het Koninkrijk.

LEERTRAJECT WETGEVING DWJZ

In november 2014 is de eerste module van het Leertraject Wetgeving van de Academie voor Wetgeving gestart in Aruba. Het Leertraject wordt georganiseerd vanuit de Directie Wetgeving en Juridische Zaken en wordt aangeboden over meerdere modules. Het doel van het leertraject is deskundigheidsbevordering van de wetgevingsjuristen. Vanuit het wetenschappelijk bureau nemen drie medewerkers deel aan het leertraject. Het leertraject wordt in 2015 voortgezet.

WORKSHOP 'THE ROLE OF A FISCAL COUNCIL' VAN HET IMF

De minister van Financiën en Overheidsorganisatie heeft in samenwerking met het Internationaal Monetair Fonds (IMF) op 4 en 5 december 2014 een 2-daagse workshop aangaande de rol van een 'fiscal council' (begrotingskamer) verzorgd. Een medewerker van het wetenschappelijk bureau heeft aan deze workshop deelgenomen. In de workshop werd ingegaan op de verschillende aspecten van een eventuele invoering van een begrotingskamer in Aruba. Hierbij werd uitgebreid stilgestaan bij de werkzaamheden en de resultaten c.q. effecten van begrotingskamers in landen die een vergelijkbare economie als die van Aruba hebben.

ADVISERING

3

3.1 INSTROOM

In 2014 heeft de Raad 40 ontwerpen van regelgeving ter advisering aangeboden gekregen. Deze instroom is aanzienlijk lager dan de instroom die in de afgelopen jaren is geregistreerd. Deze verlaging kan verklaard worden door het feit dat de regering reeds aan twee verkiezingen heeft deelgenomen en als gevolg hiervan de wetgevingsproductie een minder belangrijke rol is gaan spelen. De instroom van ontwerpen voor de jaren 2011 tot en met 2014 wordt weergegeven in de volgende tabel.

Overzicht instroom ontwerpen Raad van Advies 2011-2014				
	2011	2012	2013	2014
Totaal aantal aangeboden ontwerpen	60	48	57	40
Nog af te handelen uit het voorgaande jaar	3	2	5	6
Totaal te behandelen	63	50	62	46
Aantal afgehandeld in het lopende jaar	61	45	56	35
Aantal voortgezet in het volgende jaar	2	5	6	11

3.2 BEHANDELING

Van de 46 te behandelen ontwerpen waren 24 ontwerpen van landsverordening; 16 ontwerpen van landsbesluit, houdende algemene maatregelen; 5 ontwerpen van initiatief-landsverordeningen en 1 ontwerp op grond van de Comptabiliteitsverordening 1989. Naast deze 46 ontwerpen van regelgeving heeft de Raad ook 1 verzoek om advies op grond van artikel 17, onderdeel b, van de Landsverordening Raad van Advies ontvangen. Opvallend is dat in 2014 meer ontwerpen van initiatief-landsverordeningen aan de Raad waren aangeboden dan in het jaar 2013.

Overzicht instroom ontwerpen Raad van Advies 2011-2014				
	2011	2012	2013	2014
Ontwerp-landsverordening	35	24	32	24
Ontwerp-landsbesluit, h.a.m.	20	13	24	16
Ontwerp initiatief-landsverordening	7	5	2	5
Voorstel van rijkswet	1	1	1	-
Ontwerp ex Comptabiliteitsv. 1989	-	6	2	1
Advies ex artikel 17, onderdeel b, Lv Raad van Advies	-	1	1	1

“ In plaats van een nieuw adviescollege in de fase van totstandkoming van de Landsbegroting is naar de opvatting van de Raad juist een orgaan nodig dat effectief toezicht gaat houden op de uitvoering van de begroting. ”

3.3 BEHANDELTERMIJNEN BIJ ADVISERING

De aan de Raad ter advisering voorgelegde ontwerpen van regelgeving kunnen als volgt worden gecategoriseerd, waarbij de behandeltermijn staat aangegeven:

Categorie	Complexiteit	Termijn
A	Eenvoudig ontwerp	1 maand
B	Ontwerp van een gemiddelde complexiteit	2 maanden
C	Gecompliseerd ontwerp	3 maanden

Voorwaarden en voorbehoud

De aangegeven termijnen gelden vanaf het moment van in behandelingneming door de Raad (het moment waarop het ontwerp voor het eerst wordt geagendeerd).

In behandelingneming is afhankelijk van zowel:

1. het werkaanbod van de Raad;
2. de capaciteit van het wetenschappelijk bureau;
3. prioritering op verzoek van de regering of de Staten.

Voor genoemde termijnen kunnen worden verlengd vanwege onvoorziene of anderszins buitengewone omstandigheden.

Spoedbehandeling

Het kan voorkomen dat ten aanzien van ontwerp een spoedbehandeling door de Raad wenselijk wordt geacht. Hieromtrent wordt door de Raad met de Voorzitter der Staten en de Minister President overlegd.

3.4 DICTA IN 2014

Van het eindoordeel of 'dicta' van de Raad over de ontwerpen van landsverordening, de ontwerpen van landsbesluit, houdende algemene maatregelen en de ontwerpen op grond van de Comptabiliteitsverordening 1989 bestaan vijf varianten. Voor ontwerpen van landsverordening luiden die als volgt:

Dictum	Tekst	Toelichting
1	De Raad kan zich met de doelstelling en de inhoud van het ontwerp verenigen en geeft u mitsdien in overweging het aan de Staten aan te bieden.	Het betreft hier een zogenaamd blanco advies: de Raad heeft geen bezwaren tegen het ontwerp.
2	De Raad kan zich met de doelstelling en de inhoud van het ontwerp verenigen en geeft u in overweging het aan de Staten aan te bieden, nadat aan het vorenstaande aandacht zal zijn geschonken.	Het betreft hier een ontwerp dat geen belangrijke principiële of complexe problemen oplevert en waartegen de Raad geen bezwaren heeft.
3	De Raad kan zich met de doelstelling en de inhoud van het ontwerp verenigen en geeft u in overweging het aan de Staten aan te bieden, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.	Het betreft hier een ontwerp dat enkele problemen oplevert waartegen de Raad bezwaren heeft, maar die door opvolging van het advies van de Raad kunnen worden weggenomen.
4	De Raad kan zich (niet/weliswaar) met de doelstelling (en/doch niet) met de inhoud van het ontwerp verenigen en geeft u mitsdien in overweging het niet aan de Staten aan te bieden, dan nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.	Het betreft hier een ontwerp dat belangrijke principiële of complexe problemen oplevert waartegen de Raad bezwaren heeft, maar die door opvolging van het advies van de Raad kunnen worden weggenomen
5	De Raad kan zich op grond van het bovenstaande (niet/weliswaar) met de doelstelling (en niet /doch niet) met de inhoud van het ontwerp verenigen en geeft u mitsdien in overweging het niet aan de Staten aan te bieden.	Het betreft hier een ontwerp dat belangrijke principiële of complexe problemen oplevert waartegen de Raad bezwaren heeft, die niet door opvolging van het advies van de Raad kunnen worden weggenomen

Ontwerpen ten aanzien waarvan het vierde of vijfde dictum is gegeven, dienen opnieuw in de ministerraad aan de orde te worden gesteld (zie artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van het Reglement van Orde van de Ministerraad (AB 1999 no. GT 26).

In sommige gevallen onthoudt de Raad zich van het geven van een eindoordeel.

Het betreft in deze gevallen onvolledige, onafgeprocedeerde of anderszins onjuiste ontwerpen.

Overzicht dicta in 2013 en 2014

		1 blanco	2 aandacht	3 rekening	4 niet dan nadat	5 niet	6 anderzins
Landsverordening	2013	2	2	17	7	1	-
	2014	1	1	8	4	4	1
Landsbesluit houdende algemene maatregelen	2013	5	10	4	2	-	-
	2014	2	2	6	1	-	-
Initiatief-landsverordening	2013	1	-	1	-	-	-
	2014	2	1	-	-	-	-
Comptabiliteits-verordening 1989	2013	-	1	1	-	-	-
	2014	-	-	-	-	1	-
Advies ex art. 17 Landsverordening Raad van Advies	2013	-	-	-	-	-	1
	2014	-	-	-	-	-	1

Bij een vergelijking van de dicta van uitgebrachte adviezen in 2014 met die van 2013 kunnen de volgende conclusies worden getrokken.

Ten eerste, het aantal uitgebrachte adviezen in 2014 was aanzienlijk lager dan het aantal uitgebrachte adviezen in 2013. Dit is het gevolg dat in 2014 minder ontwerpen aan de Raad ter advisering zijn aangeboden, zoals ook aan het begin van dit hoofdstuk werd aangegeven. Voorts wordt ten aanzien van de landsverordeningen geconstateerd dat ondanks dat minder ontwerpen van landsverordening zijn aangeboden, dat er in verhouding toch meer adviezen met het dictum 'niet' - zijnde het zwaarste dictum - zijn gegeven. In 2013 werd alleen bij 1 ontwerp-landsverordening het dictum 'niet' gegeven, terwijl dit in 2014 bij 5 ontwerpen van landsverordening het geval was.

Het zwaarste dictum 'niet' houdt in dat de Raad op grond van betreffend ontwerp zich niet/weliswaar met de doelstelling en niet/doch niet met de inhoud van het ontwerp kan verenigen en geeft (de Gouverneur) in overweging het niet aan de Staten aan te bieden. Het betreft in deze gevallen ontwerpen die belangrijke principiële of complexe problemen opleveren waartegen de Raad bezwaren heeft, die niet door opvolging van het advies van de Raad kunnen worden weggenomen. Dit dictum houdt in feite in dat de regering het ontwerp dient terug te nemen, in zijn geheel herzien en opnieuw in de ministerraad aan de orde brengen.

De 5 ontwerpen van landsverordening waarbij in het advies het dictum 'niet' werd gegeven in 2014 zijn:

1	Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening van 23 juli 2013 tot vaststelling van de begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 2013 (AB 2013 no. 50). Ingekomen: 12-12-2013. Advies: 22-1-2014, kenmerk 236-13.
2	Ontwerp-landsverordening houdende machtiging van de minister van Financiën, Utiliteiten en Energie, tot het aangaan van een overeenkomst namens het Land met Interbank Finance N.V. ter beëindiging van een gerechtelijke procedure tussen het Land en Interbank Aruba Finance N.V. Ingekomen: 6-1-2014. Advies: 12-2-2014, kenmerk: 01-14.
3	Ontwerp-landsverordening houdende formalisering van de eenmalige terbeschikkingstelling van een bedrag aan Tiara Air Aruba N.V. door Aruba Tourism Authority en tot wijziging van de Landsverordening instelling Aruba Tourism Authority (AB 2011 no. 14). Ingekomen: 10-3-2014. Advies: 7-5-2014, kenmerk: 36-14.
4	Ontwerp-landsverordening houdende machtiging van de minister van Toerisme, Transport, Primaire Sector en Cultuur tot oprichting van een naamloze vennootschap, genaamd Air Navigation Services Aruba N.V., alsmede houdende bepalingen in verband met de aanvang door deze naamloze vennootschap van haar werkzaamheden (Landsverordening verzelfstandiging luchtverkeersbeveiliging). Ingekomen: 3-7-2014. Advies: 26-9-2014, kenmerk: 95-14.
5	Ontwerp-landsverordening houdende instelling van een heffing ten behoeve van het Algemeen Fonds Ziektekosten, alsmede daarmee samenhangende regels (Landsverordening bestemmingsheffing AZV). Ingekomen: 15-8-2014. Advies: 24-9-2014, kenmerk: 114-14.

Ten aanzien van de ontwerpen van landsbesluiten, houdende algemene maatregelen, kan ook geconcludeerd worden dat in 2014 minder ontwerpen ter advisering zijn aangeboden vergeleken met 2013. Ondanks dit feit valt op dat in 2014 in verhouding meer adviezen inhoudende het dictum 'rekening' zijn gegeven dan in 2013. In 2014 werd in 6 gevallen het dictum 'rekening' gegeven terwijl dit in 2013 4 keren is voorgekomen. Het dictum 'rekening' houdt in dat de Raad zich met de doelstelling en de inhoud van het ontwerp kan verenigen en (de Gouverneur) in overweging geeft conform de voorstellen te besluiten, nadat met het voorgaande rekening zal zijn gehouden. Het betreft hierbij een ontwerp dat enkele problemen oplevert waartegen de Raad bezwaren heeft, maar die door opvolging van het advies van de Raad kunnen worden weggenomen. Dit houdt in feite in dat de regering het betreffend ontwerp dient te wijzigen conform het advies van de Raad en dan pas vaststellen en in werking laten treden.

De 6 ontwerpen van landsbesluiten, houdende algemene maatregelen, die in 2014 het dictum 'rekening' hebben gekregen zijn:

1	Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van artikel 27a, eerste lid, van de Landsverordening toezicht verzekeringsbedrijf (AB 2000 no. 82) met betrekking tot assurantiebemiddelaars (Landsbesluit toezicht assurantiebemiddelaars). Ingekomen: 18-11-2013. Advies: 15-1-2014, kenmerk 214-13.
2	Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van artikel 260 van de Landsverordening in-, uit- en doorvoer (AB 2000 no. GT 10). Ingekomen: 4-12-2013. Advies: 15-1-2014, kenmerk 230-13.
3	Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, van tot uitvoering van artikelen 2, derde lid, 5, tweede lid, 6, 10, 14, eerste lid, onderdeel c, en 17 van de Landsverordening van 17 mei 2013 houdende regels tot het cremieren van lijken (AB 2013 no. 32) en artikel 40 van de Begrafnisverordening (AB 1999 no. GT 6) en tot wijziging van een tweetal landsbesluiten (Crematiebesluit). Ingekomen: 18-2-2014. Advies: 9-4-2014, kenmerk: 32-14.
4	Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, tot wijziging van een aantal landsbesluiten, houdende algemene maatregelen, in verband met de invoering van het nieuwe Wetboek van Strafrecht van Aruba, alsmede tot het aanbrengen van correcties en herstel van omissies (Invoeringsbesluit Wetboek van Strafrecht van Aruba). Ingekomen: 15-4-2014. Advies: 9-5-2014, kenmerk: 56-14.
5	Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van artikel 28 van de Landsverordening materieel ambtenarenrecht (AB 1989 no. GT 37) (Landsbesluit compensatie-toeslagen overheids personeel). Ingekomen: 27-8-2014. Advies: 12-9-2014, kenmerk: 119-14.
6	Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van de artikelen 1 en 8 van de Uitvoerbetodenverordening (AB 1990 no. GT 54) (Landsbesluit uitvoerbetod koper en koperhoudende voorwerpen). Ingekomen: 28-11-2014. Advies: 10-12-2014, kenmerk: 169-14.

3.5 OVERZICHT VAN ONTWERPEN TEN AANZIEN WAARVAN IN 2014 ADVIES IS UITGEBRACHT

In 2014 heeft de Raad in totaal 35 adviezen uitgebracht. Deze adviezen zijn gerangschikt en onderscheiden als volgt.

1. ontwerpen van landsverordening: 19
2. ontwerpen van landsbesluit, houdende algemene maatregelen: 11
3. ontwerpen van initiatief-landsverordening : 3
4. ontwerpen op basis van de Comptabiliteitsverordening 1989: 1
5. advies ex artikel 17 van de Landsverordening Raad van Advies: 1

In het verslagjaar 2014 zijn er geen ontwerpen geretourneerd aan de regering.

De met * aangegeven ontwerpen waren ten tijde van publicatie van dit verslag (31 maart 2015) inmiddels openbaar en zijn derhalve ook gepubliceerd op de website www.rva.aw.

1. ONTWERPEN VAN LANDSVERORDENING

1	Ontwerp-landsverordening houdende regels inzake het toezicht op het effectenverkeer (Landsverordening toezicht effectenverkeer). Ingekomen: 18-11-2013. Advies: 22-1-2014, kenmerk 213-13.
2	Ontwerp-landsverordening houdende regels met betrekking tot de schrijfwijze van het Papiamento (Landsverordening schrijfwijze Papiamento). Ingekomen: 4-12-2013. Advies: 22-1-2014, kenmerk 228-13.
3	Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening van 23 juli 2013 tot vaststelling van de begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 2013 (AB 2013 no. 50). Ingekomen: 12-12-2013. Advies: 22-1-2014, kenmerk 236-13.
4	Ontwerp-landsverordening van een bijzondere heffing ten behoeve van de Centrale Bank van Aruba (Landsverordening koersmargevergoeding Centrale Bank van Aruba). Ingekomen: 20-1-2014. Advies: 12-2-2014, kenmerk: 16-14.*
5	Ontwerp-landsverordening houdende formalisering van de eenmalige terbeschikkingstelling van een bedrag aan Tiara Air Aruba N.V. door Aruba Tourism Authority en tot wijziging van de Landsverordening instelling Aruba Tourism Authority (AB 2011 no. 14). Ingekomen: 10-3-2014. Advies: 7-5-2014, kenmerk: 36-14.*
6	Nota van wijziging op de ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening inkomstenbelasting (AB 1991 no. GT 51) en de Landsverordening loonbelasting (AB 1991 no. GT 63). Ingekomen: 26-3-2014. Advies: 30-4-2014, kenmerk: 45-14.
7	Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begrotingen van de ministeries van het Land voor het dienstjaar 2014. Ingekomen: 9-5-2014. Advies: 2-6-2014, kenmerk: 71-14.*
8	Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van de Raad van Advies voor het dienstjaar 2014. Ingekomen: 2-6-2014. Advies: 9-6-2014, kenmerk: 82-14.*
9	Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van het Interim-Wegen-infrastructuurfonds voor het dienstjaar 2014. Ingekomen: 13-7-2014. Advies: 19-6-2014, kenmerk: 86-14.*
10	Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van het Tourism Product Enhancement Fund voor het dienstjaar 2014. Ingekomen: 19-6-2014. Advies: 30-6-2014, kenmerk: 89-14.*
11	Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 2014. Ingekomen: 19-6-2014. Advies: 4-7-2014, kenmerk: 90-14.*

12	Ontwerp-landsverordening houdende machtiging van de minister van Toerisme, Transport, Primaire Sector en Cultuur tot oprichting van een naamloze vennootschap, genaamd Air Navigation Services Aruba N.V., alsmede houdende bepalingen in verband met de aanvang door deze naamloze vennootschap van haar werkzaamheden (Landsverordening verzelfstandiging luchtverkeersbeveiliging). Ingekomen: 3-7-2014. Advies: 26-9-2014, kenmerk: 95-14.*
13	Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening beroep in belastingzaken (AB 2001 no. GT 12 in verband met de invoering van hoger beroep in belastingzaken (invoering hoger beroep in belastingzaken en aanbrengen technische verbeteringen). Ingekomen: 3-7-2014. Advies: 1-9-2014, kenmerk: 96-14.*
14	Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening houdende machtiging van de minister, belast met Financiën, tot het aangaan van één of meer geldleningen ter aflossing van reeds aangegane verplichtingen en rentekosten. Ingekomen: 9-7-2014. Advies: 11-7-2014, kenmerk: 99-14.*
15	Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening regeling geldstelsel (AB 1991 no. GT 34). Ingekomen: 11-8-2014. Advies: 27-8-2014, kenmerk: 111-14.*
16	Ontwerp-landsverordening houdende instelling van een heffing ten behoeve van het Algemeen Fonds Ziektekosten, alsmede daarmee samenhangende regels (Landsverordening bestemmingsheffing AZV). Ingekomen: 15-8-2014. Advies: 24-9-2014, kenmerk: 114-14.*
17	Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening tot vaststelling van de begrotingen van de ministeries van het Land voor het dienstjaar 2014. Ingekomen: 2-10-2014. Advies: 22-10-2014, kenmerk: 142-14.*
18	Ontwerp-landsverordening houdende bijzondere voorzieningen ten aanzien van de pensioenregeling voor ambtenaren, gewezen ambtenaren en daarmee gelijkgestelden, alsmede houdende afwikkeling van een aantal sociale zekerheidsschulden. Ingekomen: 3-10-2014. Advies: 29-10-2014, kenmerk: 144-14.*
19	Ontwerp-landsverordening houdende afwijking van de Identiteitskaartenverordening (AB 2001 no. 8) (verlenging geldigheidsduur bepaalde identiteitskaarten). Ingekomen: 6-11-2014. Advies: 12-11-2014, kenmerk: 163-14.

2. ONTWERPEN VAN LANDBESLUIT, HOUDENDE ALGEMENE MAATREGELEN

1	Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van artikel 27a, eerste lid, van de Landsverordening toezicht verzekeringsbedrijf (AB 2000 no. 82) met betrekking tot assurantiebemiddelaars (Landsbesluit toezicht assurantiebemiddelaars). Ingekomen: 18-11-2013. Advies: 15-1-2014, kenmerk 214-13.
2	Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van artikel 260 van de Landsverordening in-, uit- en doorvoer (AB 2000 no. GT 10). Ingekomen: 4-12-2013. Advies: 15-1-2014, kenmerk 230-13.
3	Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van artikelen 11, eerste lid en vierde lid, 26 tweede lid en 32 van de Haven- en redeverordening (AB 2012 no. 31) alsmede regelende de inwerkingtreding van de Haven- en redeverordening (Landsbesluit aanwijzing zeehavens en redegebieden). Ingekomen: 12-12-2013. Advies: 15-1-2014, kenmerk 237-13.
4	Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van artikel 6, derde lid, van de Landsverordening regeling geldstelsel (AB 1991 no. GT 34) (Landsbesluit uitgifte herdenkingsmunt 60 jaar Carnaval). Ingekomen: 13-2-2014. Advies: 26-2-2014, kenmerk: 31-14.
5	Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, van tot uitvoering van artikelen 2, derde lid, 5, tweede lid, 6, 10, 14, eerste lid, onderdeel c, en 17 van de Landsverordening van 17 mei 2013 houdende regels tot het cremieren van lijken (AB 2013 no. 32) en artikel 40 van de Begrafenisverordening (AB 1999 no. GT 6) en tot wijziging van een tweetal landsbesluiten (Crematiebesluit). Ingekomen: 18-2-2014. Advies: 9-4-2014, kenmerk: 32-14.
6	Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, tot wijziging van een aantal landsbesluiten, houdende algemene maatregelen, in verband met de invoering van het nieuwe Wetboek van Strafrecht van Aruba, alsmede tot het aanbrengen van correcties en herstel van omissies (Invoeringsbesluit Wetboek van Strafrecht van Aruba). Ingekomen: 15-4-2014. Advies: 9-5-2014, kenmerk: 56-14.

7	Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, tot wijziging van het Landsbesluit vergelijkend onderzoek celmateriaal (AB 1997 no. 49) (regeling onderlinge vergelijking celmateriaal binnen landen Koninkrijk). Ingekomen: 26-5-2014. Advies: 9-6-2014, kenmerk: 78-14.
8	Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van artikel 28 van de Landsverordening materieel ambtenarenrecht (AB 1989 no. GT 37) (Landsbesluit compensatie-toeslagen overheids personeel). Ingekomen: 27-8-2014. Advies: 12-9-2014, kenmerk: 119-14.
9	Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van de artikelen 35 en 38, zevende lid, van de Haven- en redeverordening (AB 2012 no. 31) en artikel 3 van de Retributieverordening (AB 1988 no. GT 4), alsmede houdende de inwerkingtreding van artikel 35 van de Haven- en redeverordening (Landsbesluit tarieven en vergoedingen redegebieden). Ingekomen: 27-8-2014. Advies: 26-9-2014, kenmerk: 120-14.
10	Ontwerp-landsbesluit machtiging dekking tekort Algemeen Fonds Ziektekosten 2013. Ingekomen: 6-11-2014. Advies: 17-11-2014, kenmerk: 164-14.
11	Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van de artikelen 1 en 8 van de Uitvoerverbodenverordening (AB 1990 no. GT 54) (Landsbesluit uitvoerverbod koper en koperhoudende voorwerpen). Ingekomen: 28-11-2014. Advies: 10-12-2014, kenmerk: 169-14.

3. ONTWERPEN VAN INITIATIEF-LANDSVERORDENING

1	Initiatief-ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van de Staten van Aruba voor het dienstjaar 2014. Ingekomen: 5-5-2014. Advies: 7-5-2014, kenmerk: 58-14.*
2	Initiatief-ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van de Algemene Rekenkamer voor het dienstjaar 2014. Ingekomen: 5-5-2014. Advies: 7-5-2014, kenmerk: 62-14.*
3	Initiatief-ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening voorzieningen politieke ambtsdragers (AB 2010 no. 90). Ingekomen: 21-5-2014. Advies: 9-6-2014, kenmerk: 77-14.*

4. ONTWERPEN OP GROND VAN DE COMPTABILITEITSVERORDENING 1989

1	Ontwerp-landsverordening houdende machtiging van de minister van Financiën, Utiliteiten en Energie, tot het aangaan van een overeenkomst namens het Land met Interbank Finance N.V. ter beëindiging van een gerechtelijke procedure tussen het Land en Interbank Aruba Finance N.V. Ingekomen: 6-1-2014. Advies: 12-2-2014, kenmerk: 01-14.
---	---

5. ADVIES EX ARTIKEL 17 VAN DE LANDSVERORDENING RAAD VAN ADVIES

1	Advies ex artikel 17, onderdeel b, van de Landsverordening Raad van Advies inzake de juridische grondslag van het voorgenomen Koninklijk Besluit, inhoudende een aanwijzing aan de Gouverneur van Aruba met betrekking tot de Landsbegroting 2015. Ingekomen: 4-12-2014. Advies: 4-12-2014, kenmerk: 171-14.
---	--

OVERLOOP NAAR 2015

Wegens late aanbieding en/of prioriteitstelling en/of het ontbreken van bijbehorende documenten zal ten aanzien van de volgende 11 ontwerpen advies worden uitgebracht in 2015:

1	Initiatief-ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Vergunningsverordening (AB 2002 no. GT 1) (verhoging van de leeftijd tot 18 jaar voor het verkrijgen van alcoholhoudende dranken). Ingekomen: 10-9-2014, kenmerk: 129-14.
2	Initiatief-ontwerp-landsverordening houdende regels ter beperking van het gebruik, de verstrekking en de verhoop van tabaksproducten (Landsverordening beperking tabaks-producten). Ingekomen: 10-9-2014, kenmerk: 130-14.
3	Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, tot wijziging van het Landsbesluit dagscholen v.w.o., h.a.v.o., m.a.v.o. (AB 1999 no. 62) en het Landsbesluit examens v.w.o., h.a.v.o., m.a.v.o. (AB 1991 no. GT 35). Ingekomen: 28-11-2014, kenmerk: 170-14.
4	Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van het Interim-Wegeninfrastructuurfonds voor het dienstjaar 2015 en het intrekken van deze landsverordening vanaf het dienstjaar 2016. Ingekomen: 8-12-2014, kenmerk: 172-14.
5	Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 2015. Ingekomen: 8-12-2014, kenmerk: 173-14.
6	Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van het Onderwijsfonds voor het dienstjaar 2015. Ingekomen: 8-12-2014, kenmerk: 174-14.
7	Ontwerp-landsverordening houdende regels inzake de aanwijzing van parkeerzones en de heffing van parkeergelden voor het parkeren in die parkeerzones (Landsverordening parkeerzones). Ingekomen: 8-12-2014, kenmerk: 175-14.
8	Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van het Tourism Product Enhancement Fund voor het dienstjaar 2015. Ingekomen: 8-12-2014, kenmerk: 176-14.
9	Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, tot wijziging van het Vlaggenbesluit (AB 1991 no. 118) (invoering vergunningstelsel en nadere voorschriften bestuurlijke hand-having). Ingekomen: 10-12-2014, kenmerk: 178-14.
10	Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van artikel 4, tweede lid, van de Landsverordening besmettelijke ziekten (AB 1992 no. GT 1). Ingekomen: 10-12-2014, kenmerk: 179-14.
11	Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, tot wijziging van verschillende landsbesluiten, houdende algemene maatregelen, in verband met de geleidelijke verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd in de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering (AB 1990 no. GT 33) en de geleidelijke verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd voor overheidswerknemers en daarmee gelijkgestelden. Ingekomen: 11-12-2014, kenmerk: 180-14.

COLOFON

Samenstelling: wetenschappelijk bureau Raad van Advies
Vormgeving: Now! Strategy and design
Druk: Prographics

Dit jaarverslag is tevens gepubliceerd op www.rva.aw

Op de website zijn tevens de notities gepubliceerd waar in het thema van dit jaarverslag naar wordt verwezen.

CONTACTGEGEVENS

Raad van Advies
L.G. Smith Boulevard 8, Oranjestad, Aruba
Tel. + 297 5833972
Fax + 297 5834012
E-mail: info@rva.aw
Website: www.rva.aw

